

Agrárberuházások finanszírozása

- Tóth Zita
- K&H Agrár igazgatóság
- Zöldség és Gyümölcstermesztők
évváró szakmai konferenciája
- 2017. november. 24.

K&H az agrárfinanszírozásban

- ➔ a K&H Bank tradíciói az agráriumban
- ➔ a K&H Bank anyabankja, a belga KBC hagyományos „agrárbank”.
- ➔ legnagyobb piaci részesedés
- ➔ dedikált **agrár igazgatóság** (2011-től)

**Agrár Stratégia
Közvetlen Üzlet és Döntés
támogatás**

**A Banki általánostól eltérő
kockázati policy az agrár
portfolióra**

**Agrárszakmai háttér
Képzések, információ**

**Agrár termékfejlesztés a
jogszabályi és az
ügyféligényeknek
megfelelően**

**Agrár szerepvállalás:
ösztöndíjpályázat - egyetemi együttműködés
szakmai szervezetek pártoló tagsága**

Mekkora a K&H Bank **agrár** piaci részesedése?

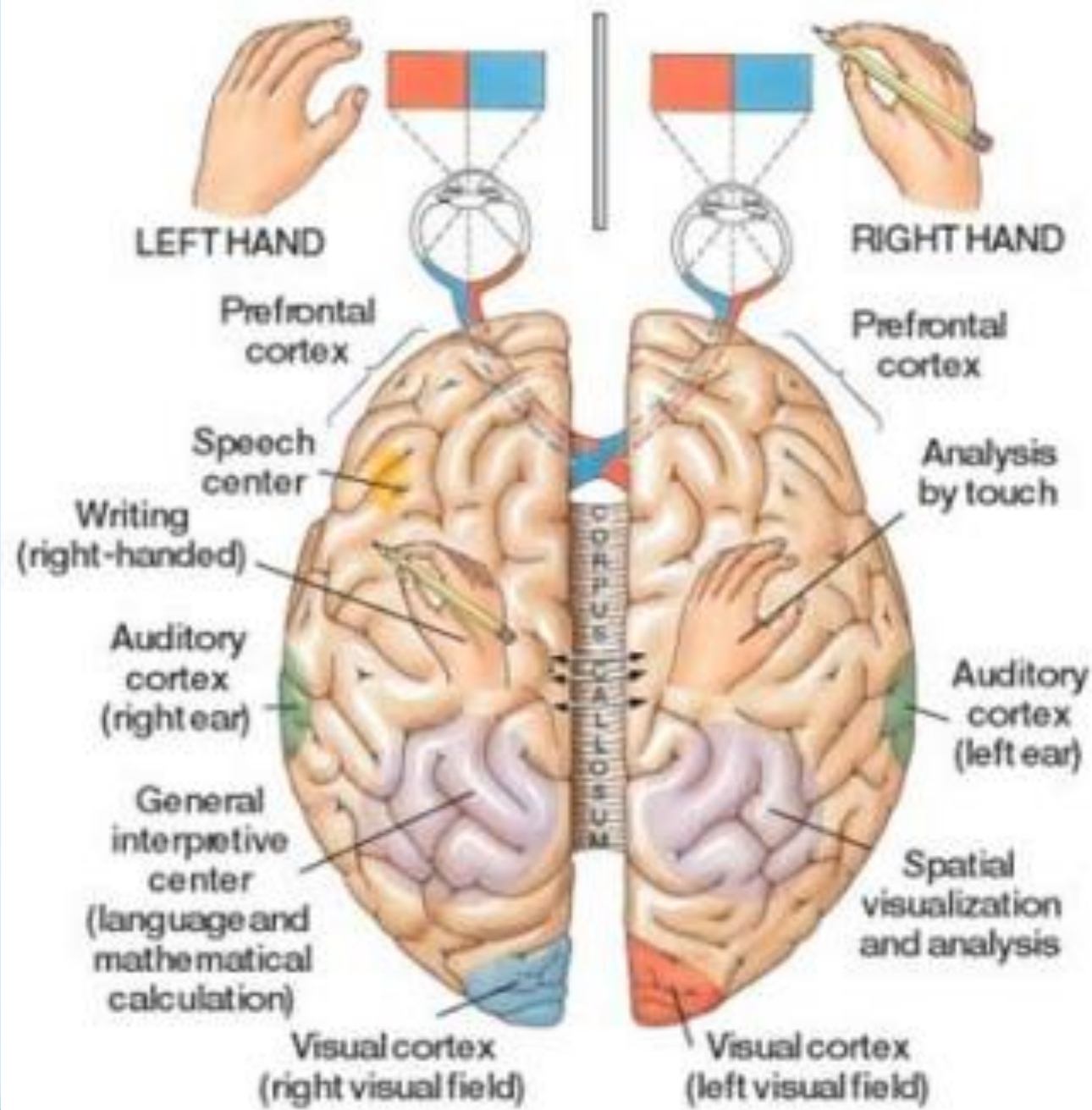
K&H az agrárfinanszírozásban

- ➔ a K&H Bank tradíciói az agráriumban
- ➔ a K&H Bank anyabankja, a belga KBC hagyományos „agrárbank”.
- ➔ piaci részesedés: **27% a mezőgazdaságban , 22% az agrobusinessben**
- ➔ dedikált **agrár igazgatóság** (2011-től)

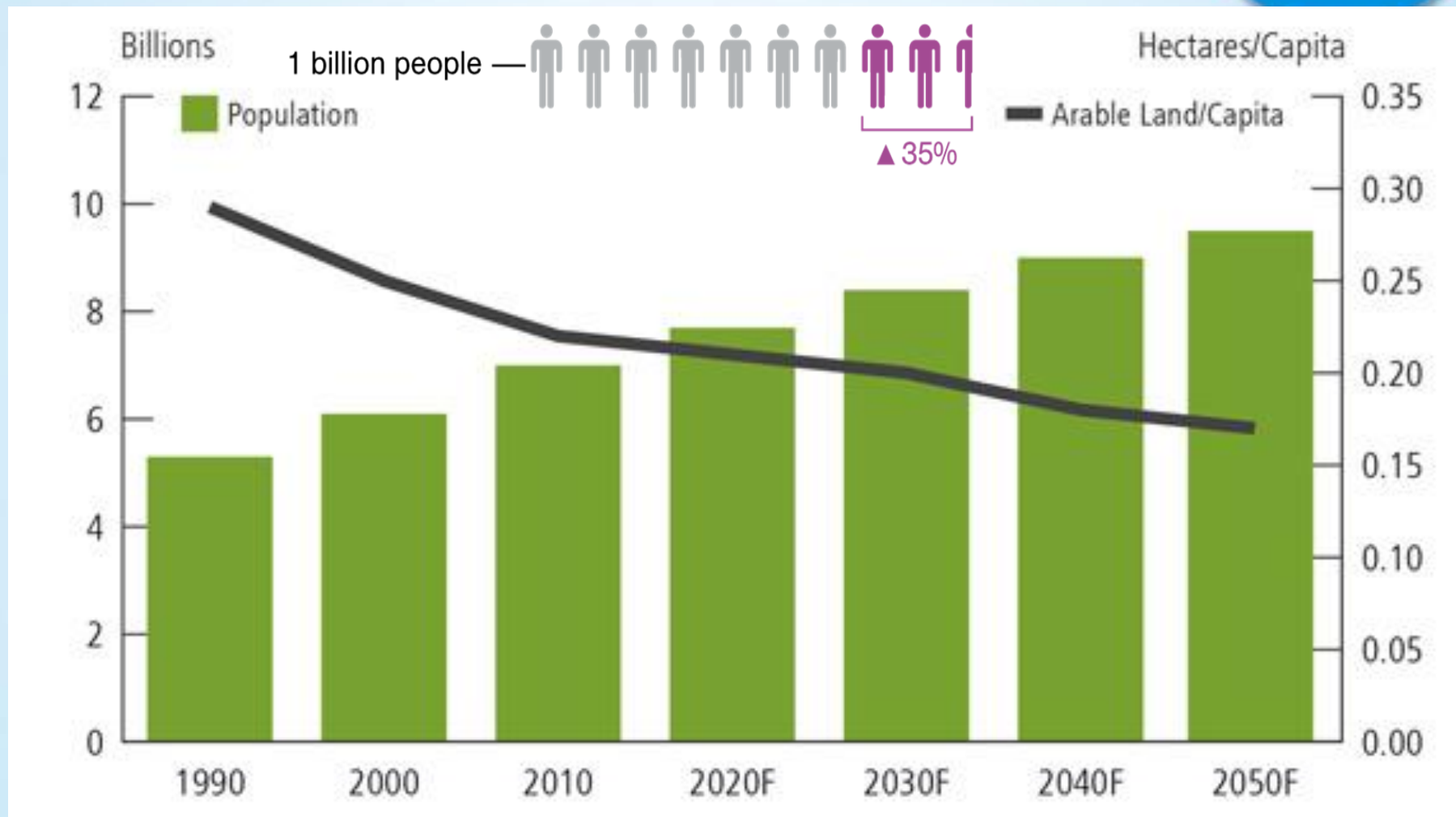

globális népesség növekedése és a művelésre alkalmas fajlagos termőföld nagyság alakulása

Bővülő piac ↔ élesedő verseny

- Fenntarthatóság - versenyképesség
- Hatékonyság - Jövedelmezőség
- Élelmiszerbiztonság (?) - rés piac
- Ökológiai kérdések

Világpiac

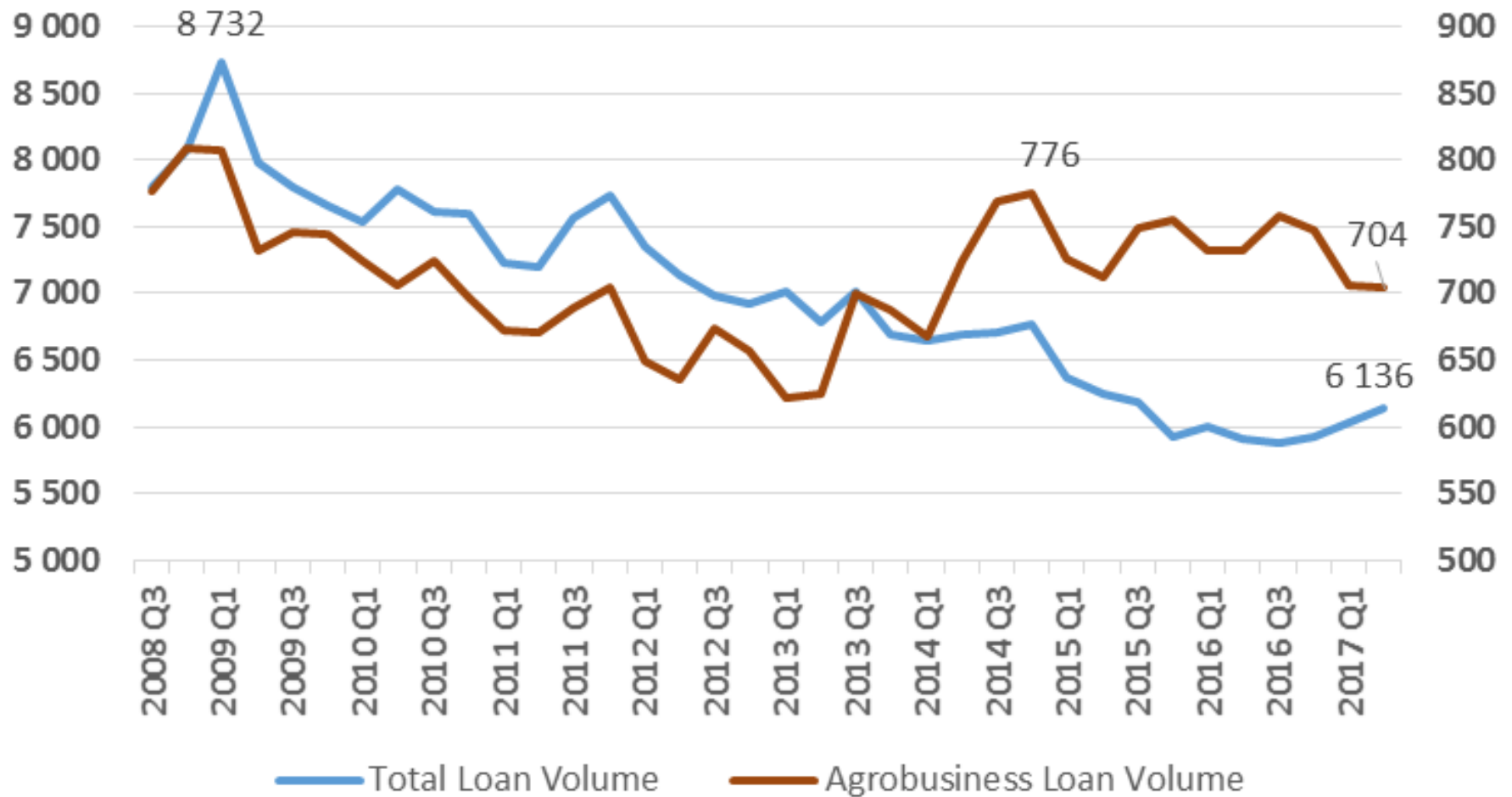
Nem a szomszéddal vagy a szomszéd megyével vagy kizárólag az EU tagállamaival versenyzünk, hanem mi is a globális versenyben veszünk részt.

- **Kiszolgáltattottak vagyunk**
- **Nem befolyásoljuk a piacot**

- **De ismernünk kell!**
- **értenünk kell!**
- **reagálni kell rá!**

Total vs Agri Loan Volume bln HUF

Az elmúlt két évben már egészséges az
agrárhitelezés szerkezete;

80 % az éven túli hitelek aránya.

Agrár finanszírozás különlegességei

- **jó tapasztalat, jó adósok -1,9 csődráta**
- **bizonytalan, változó jogi környezet** (az elengedhetetlen fejlesztéseket, beruházásokat késlelteti)
- **évről évre változó eredmények, jelentős árvolatilitás**
- **adott céget** kell értékelni, nem elég az ágazatot
- **naturális** mutatók szerepe
- **támogatástartalom**
- **humán faktor:**
  - generáció váltás, utódlás kérdése
  - Képzett, motivált munkaerő
  - Elérhető munkaerő

Vidékfejlesztési Program:

- **VP-2-4.1.3.2.-16 Kertészet korszerűsítése - ültetvénytelepítés támogatására öntözés kialakításának lehetőségével**
- **VP-2-4.1.3.1.-16 Kertészet korszerűsítése- üveg- és fóliaházak létesítése, energiahatékonyságának növelése geotermikus energia felhasználásának lehetőségével (FELFÜGGESZTVE!)**
- **VP2-4.1.3.5-16 Kertészet korszerűsítése-Kertészeti gépbeszerzés támogatása (FELFÜGGESZTVE!)**
- **VP5-4.1.3.4-16 Gombaházak - hűtőházak létrehozására, meglévő gombaházak - hűtőházak korszerűsítése(FELFÜGGESZTVE!)**
- **VP2-4.1.3.3-16 Kertészet korszerűsítése – gyógy- és fűszernövény termesztés fejlesztése.**

Finanszírozási lehetőségek

Támogatással

- Saját erő
- Támogatás (előleggel vagy támogatás előfinanszírozással)
- Beruházási hitel
- ÁFA finanszírozás ??
- Kapcsolódó forgó finanszírozás

Támogatás nélkül

- Saját erő
- Beruházási hitel
- Áfa finanszírozás ??
- Kapcsolódó forgófinanszírozás

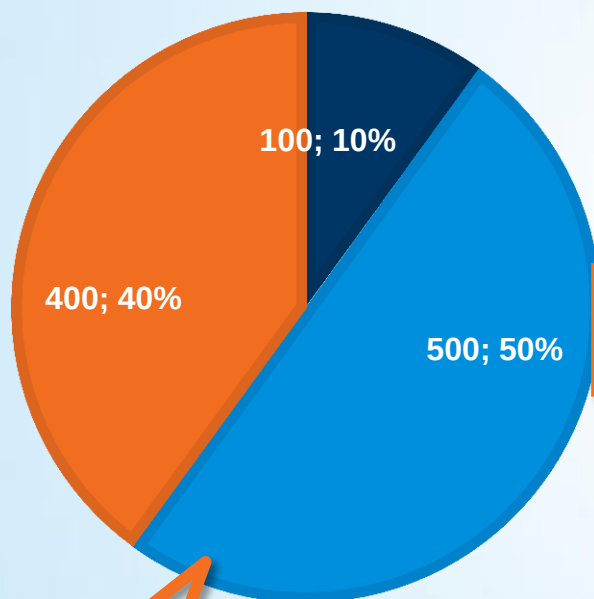

Projekt megvalósítás forrás összetétele

PROJEKT TERVEZETT ÖSSZEGE 1000 MLN HUF

■ saját erő ■ támogatás ■ beruházási hitel

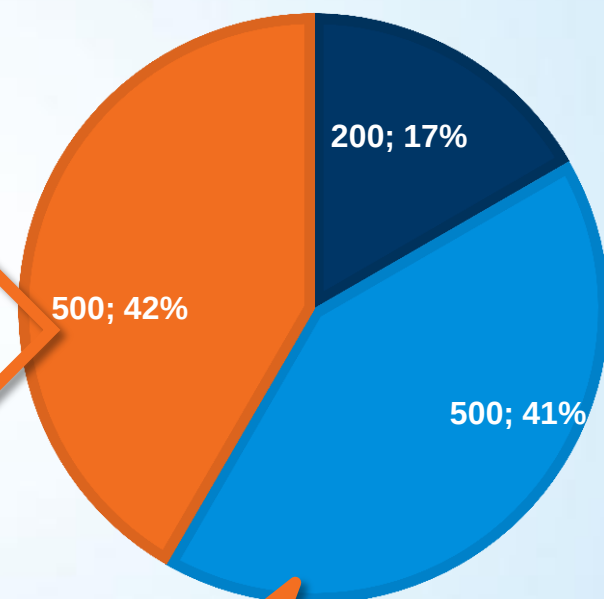

**50%-os
támogatás
intenzitás**

20%
áremelkedés

PROJEKT VALÓS BEKERÜLÉSI ÖSSZEGE 1200 MLN HUF

■ saját erő ■ támogatás ■ beruházási hitel

**42%-os
támogatás
intenzitás**

ÉVOSZ felmérés eredményei

A valós helyzet bemutatása érdekében az ÉVOSZ 400 építési vállalkozást kérdezett meg arról, hogy a környezetében milyen árváltozásokat tapasztalt az **elmúlt egy évben**.

1. Árváltozások 2016. év közepéhez viszonyítva százalékosan:

A felmérés **budapesti** összesítője

Jellemzően használt építőanyag-csoportok: 8- 20%

beton	10
falazó anyagok: téglá	15
zsalukő	15
gipszkarton	20
falazóhabarcsok,	
adalékanyagok	15
bitumenes szigetelőanyagk	15
hőszigetelő anyagok	20
faanyagok	15
tetőcserép	15
hideg padlóburkolatok	10
csempe	10
szaniteráru	15
elektromos kábelek, vezetékek	15
elektromos szerelvények	10
gépészeti szerelvények	8

Személyi jellegű kiadások (bér, közterhek, egyéb juttatások): 20-40%

	%
segédmunkás	20
betanított munkás	25
szakmunkás	35
termelésirányító, műszaki vezető	37
létesítményfelelős (projektvezető)	40

Egyéb költségek 8-20%

fuvarköltség	8
építési törmelék	
elszállítása, lerakása	10
iroda- és lakókonténer	
bérleti díja	20
építőgépek bérleti díja	12

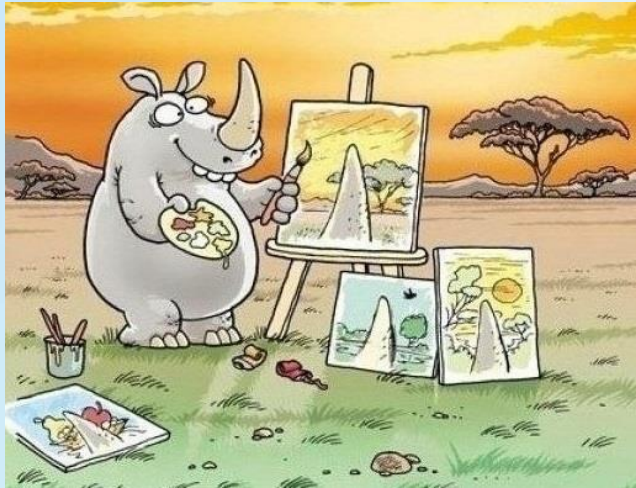

Önerő különböző nézőpontból

■ saját erő   □ támogatás   □ beruházási hitel

Önerő igazolás

Kérelem benyújtásakor, igazoló dokumentum nélküli csak nyilatkozat, hogy az önerő rendelkezésre fog állni.

Legkésőbb az első kifizetési igénylésekor be kell nyújtani valamilyen igazoló dokumentumot:

- Számlapénz, bankszámlakivonat, banki igazolás
- Bankbetétről kiállított banki igazolás
- Hitel (kötelező érvényű fin. ajánlat, hitelígérvény)
- Tagi kölcsön, magán kölcsön

Finanszírozási lehetőségek

PROJEKT TERVEZETT
ÖSSZEGE 1000 MLN HUF

saját erő ■ támogatás beruházási hitel

Támogatás előfinanszírozás

Támogatási előleg

500; 50%

50%-os
támogatás
intenzitás

Támogatás előfinanszírozás vs Támogatási előleg

Támogatás előfinanszírozás

- Folyósítás jellemzően a **saját erő** felhasználását **követően** történik
- Kiállított (kiegyenlített vagy még nem kiegyenlített) **számlák ellenében**
- **Nincs mérföldkövekhez** kötött folyósítás
- A **fedezet** jellemzően maga a beruházás
- A támogatás egy **elkülönített számlára** érkezik.
- Csak az **adott kintlévőségre** kell megfizetni a **kamatot** rövidebb ideig, illetve rendelkezésre tartási jutalékkal
- Bank számára jobban követhető, kisebb kockázat

Támogatási előleg

- Támogatási szerződés megléte
- Felhívás és a támogatási szerződés erre lehetőséget kell, hogy biztosítson
- Bármikor igényelhető a záró kifizetési igénylés benyújtásáig.
- max. előleg a megítélt támogatás **50%**.
- **Előleg kifizetési kérelmet** kell benyújtani - elektronikus úton
- **Biztosíték** rendelkezésre állása
- **Önerő** igazolás szükséges
- **Egyszeri elszámolás** esetén támogatási előleg nem igényelhető
- Bankgarancia, hosszabb ideig az előleg teljes összegére meg kell fizetni a **díjat**.
- Bank számára kockázatosabb, nem elegendő fedezet a beruházás maga.
- Bank számára a tőke követelmény kisebb.

Biztosíték előleg fizetése esetén

- Kizárólag **előleg fizetése esetén** kell az előleg összegével megegyező összegű biztosítékot nyújtani
- **Biztosítékként kizárólag**
  - készpénzletét, vagy
  - **garanciavállaló nyilatkozat,**
  - garanciaszervezet által vállalt kezesség vagy
  - biztosítási szerződés alapján kiállított – készfizető kezességvállalást tartalmazó –kötelezvény.

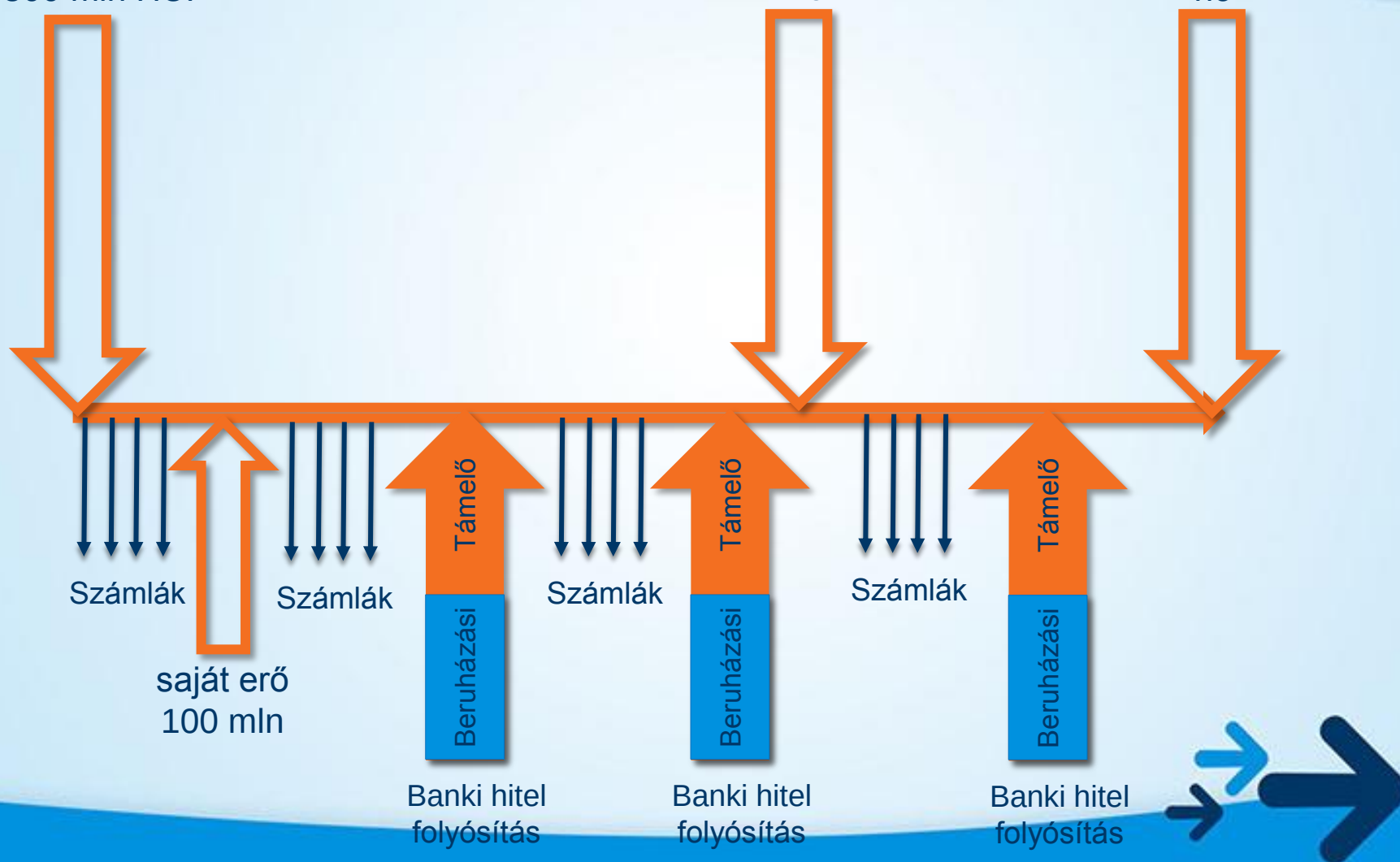
Finanszírozási folyamat támogatás előfinanszírozás igénybevételével

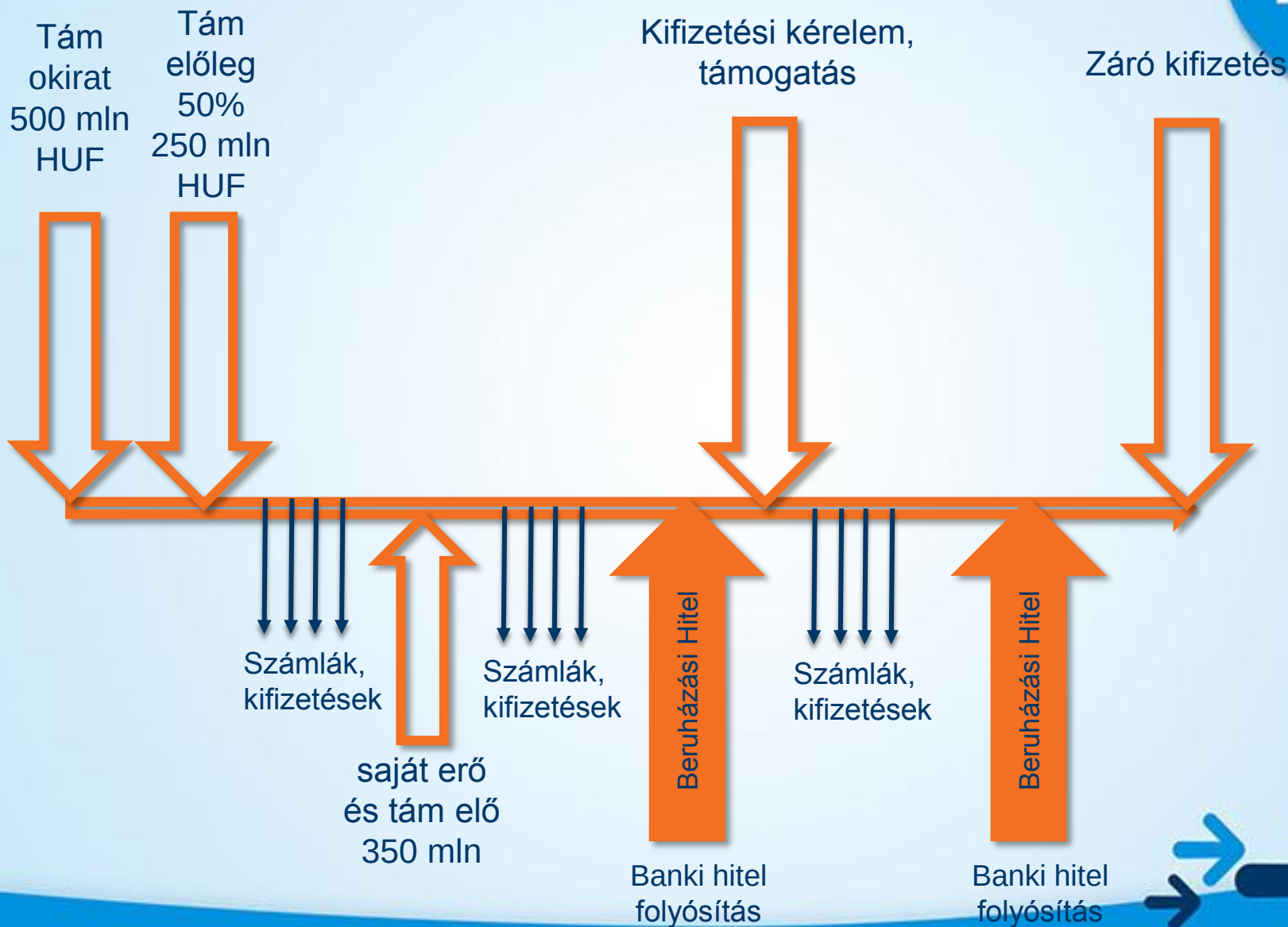
Támogatói okirat
500 mln HUF

Kifizetési kérelem,
támogatás

Záró kifizetés 24
hó

Finanszírozás folyamata támogatási előleg igénybevétele mellett

Ágazat specifikus kérdések; Időzítés, kivitelezés, kapacitás

- Optimálisan rövid kivitelezési idő, 6-10 hónap
- November elejére készreállítás
- Decemberben palántázás megkezdése

Kivitelezés megvalósítása

Kezdés: június-július

Befejezés: november-december

Egyszeri elszámolás vs Többszöri elszámolás

- A kertészeti felhívások estében jellemzően lehetőség van egyszeri elszámolásra, a támogatási kérelemben történik az erről való nyilatkozás.
- Változás bejelentéssel lehet kérni a többszöri elszámolásra történő áttérést
- Előnye, hogy nem kell elszámolni a támogatói okirat kézbesítését követő 6/12 hónapon belül a megítélt támogatási összeg **10%-val, ???**
- Nem kell az önerőt előre igazolni
- Csak egy mérföldkő tervezése szükséges
- Hátránya, hogy csak a megvalósítást követően a záró kifizetési kérelem benyújtását követően érkezik meg a megítélt támogatás

ÁFA Finanszírozás kérdése

- ÁFA is már pénzforgalmi számlára érkezik, nem mehet elkülönített számlára, ezért nincs külön termék az ÁFA finanszírozásra
- ÁFA beszámítási lehetőség (hatósági kompenzáció)
- Építési munkák jellemzően fordított adózása van.
- Ha van ÁFA tartalma, ezt folyószámlahitellel tudjuk megoldani.

Nem elszámolható költségek köre

- működési költségek
- bérköltségek
- forgóeszközök
- növények vásárlása
- saját teljesítés

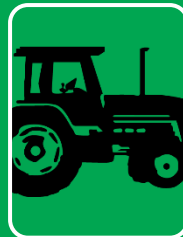

A beruházáshoz kapcsolódó egyéb finanszírozási megoldások

Folyószámlahitel

- K&H Agrár folyószámla hitel
- szabad felhasználású agrárhitel

Lízing

Forgóeszköz hitelek

- K&H Agrár forgóeszköz hitel
- területalapú támogatások előfinanszírozása
- üzlettámogató hitel
- közraktári hitel

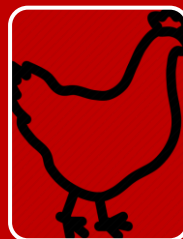

Treasury

Beruházási hitelek

- pályázatokhoz kapcsolódó
- K&H Termőföld hitel
- ingatlan, gép, fejlesztés

EXIM Hitelek

- EXIM export előfinanszírozó hitel

Folyószámlahitel 1.

K&H Agrár Folyószámlahitelek könnyített fedezettel

- napi pénzügyi szükségletek, tárgyi fedezet nélkül,
- Max. 75 mln HUF 3 évre
- Kötelező AVHGA garanciával

Folyószámlahitel 1.

Szabad felhasználású agrárhitel (Ajánlattal) 300 mln árbevétel alatt

- min. 10 ha; őstermelőknek, családi gazdálkodóknak is
- 90% támogatás megelőlegezés (alaptámogatás + zöldítés) → 63.000 Ft/ha
- éven túli lejárat (2019. július 1.)
- **fedezet: COSME garancia + magánszemély váltója**
- egyszerűsített folyamat

Az ajánlat feltétele:

- Köztartozás mentesség
- (nincs 30 napon túli köztartozás), nincs csőd illetve felszámolási helyzet
- Őstermelő esetén van adószám
- 2015. évi támogatási okirat

Forgóeszközhitel 1.

termelés, kereskedelmi forgalom finanszírozása, forgóeszközök (pl. anyag- és árukészlet) megvásárlása

K&H Agrár Forgóeszközhitel könnyített fedezettel

- **tárgyi fedezet nélkül,**
- Max. 75 mln HUF
- AVHGA garanciával

Üzlettámogató hitel

- tetszőleges célra felhasználható
- számlák bemutatása nélkül, pl.: fejlesztés, hitelkiváltás
- max. 15 millió Ft,
- **nincs önerő, tárgyi fedezet nélkül**
- COSME garancia

Finanszírozható agrár-vidékfejlesztési támogatások (2015 – 2020)

KAP I. pillér:

- közvetlen támogatások
- piaci intézkedések

Alaptámogatás, zöldítés
Termeléshez kötött támogatások
Átmeneti nemzeti támogatások

KAP II. pillér: Vidékfejlesztési Program

Tej állatjóléti
AKG
NATURA 2000 + THÉT

+ Nemzeti támogatási jogcímek

állatjóléti támogatások
egyéb

* pl.: állattenyésztők beruházási támogatása, kertészet fejlesztés, terménytároló és szárító fejlesztés, élelmiszer-feldolgozás fejlesztés, stb...

Egyéb Beruházási Hitelek

Nem támogatáshoz kapcsolódó beruházási hitelek:

- K&H Termőföld Hitel
- ingatlan vásárlás,
- gépbeszerzés;

Speciális konstrukciók

- Gépberuházásokhoz kapcsolódó lízing
- EXIM export előfinanszírozó hitel
- Bankgaranciák
- Közraktári jegy fedezetű hitel

Köszönöm a figyelmet! Gondolkodjunk együtt - keressenek, fogadjanak minket !

